

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/115/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122200256
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122200256.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu – sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. X. XXXX, bytom C. XXXX/X, D., zastúpená splnomocneným zástupcom E. F. B., G., nar. XX. X. XXXX, bytom C. XXXX/X, D., proti žalovaným: 1/ Urbariát pasienkové a lesné pozemkové spoločenstvo Vranie, so sídlom Labutia 136, Žilina - Vranie, IČO: 42 223 253, 2/ H. I., nar. XX. X. XXXX, bytom J. XXXX/XXX, K., o nadmernom obťažovaní, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 51C/2/2022-92 zo dňa 22. mája 2023 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) v celom rozsahu zamietol žalobu žalobkyne, ktorá sa domáhala viacerých nárokov, a to: a/ zníženia nadmerného tienenia, ktorým obťažuje žalobkyňu urbársky les nad mieru primeranú pomerom, b/ preventívnych opatrení - určením podmienok pre dreviny v územnom pásme určenom v žalobe týkajúcim sa ich výšky a povinnosti ich úpravy - skrátenia alebo odstránenia podľa uvedených podmienok žalovanými alebo žalobkyňou, c/ odškodnenia voči žalovanému 1/ spočívajúceho v tom, že jej bude umožnené nasledujúcich 33 rokov využívať ako jej záhradu urbársky pozemok nad záhradou v šírke 12 m od hranice s urbariátom - od právoplatnosti rozsudku do roku 2055 tam bude pásmo nízkeho urbárskeho lesa až ďalších 12 m vyššie nad týmto pásmom. Uvedený nárok špecifikovala ako nárok na náhradu škody z omeškania využívania časti dennej dávky slnečného svetla, d/ náhrady ušlého zisku voči žalovanému 1/ vo výške 700 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. S poukazom na aplikáciu § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, § 417 ods. 1, 2, § 442 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka v spojení s článkom 8, článkom 2 ods. 1, 2, článkom 6 ods. 1, a § 149, § 150 ods. 1, § 151 ods. 1, 2, § 186 ods. 2, § 273 a § 274 CSP (ustanovenia citované v napadnutom rozsudku) súd prvej inštancie východiskovo za preukázané vyhodnotil, že žalobkyňa je vlastníčkou pozemkov parcely registra „C“ parc. č. 969/1, 969/2 a parcel registra „E“ 930/1, 930/2, 930/3 evidovaných na LV č. XXX pre katastrálne územie L. a (že) pozemky registra „E“ 929/1, 929/2, 929/3 a 1189/1 sú vedené ako spoločná nehnuteľnosť. K parcelám registra „C“ 968/1, 880/3, 880/1, 967, 968/2 nie je založený list vlastníctva.

3. Na základe uvedeného považoval za danú aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne a pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 1/. Vo vzťahu k žalovanému 2/ konštatoval existenciu pasívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k nároku pod bodom 1/, nakoľko, hoci nie je evidovaný ako vlastník na predmetných pozemkoch, podľa vlastného vyjadrenia susediaci pozemok so žalobkyňou užíva.

4. Následne okresný súd zdôraznil kontradiktórny charakter predmetného sporového konania, v ktorej spojitosti žalobkyňa zaťažovala povinnosť nielen riadne tvrdiť, ale aj preukázať dôvodnosť a existenciu uplatneného nároku. Po vykonanom dokazovaní však dospel k záveru, že pokiaľ žalobkyňa odvodzuje svoj nárok od skutkových tvrdení, že urbársky les ju obmedzuje tienením nad mieru primeranú pomerom, že došlo k zosunu pôdy, k pádom stromov z urbárskeho lesa na jej pozemok a oplotenie a preto v záujme predchádzania vzniku ďalších škôd je dôvodné uložiť žalovaným povinnosť upraviť alebo odstrániť dreviny vo vhodnej dobe cez rok a to dreviny, ktoré presahujú žiadané obmedzenie, žalobkyňa tieto svoje tvrdenia uvedené v žalobe, a teda ani žalobou uplatnený nárok nepreukázala.

5. Primárne návrh žalobkyne, ktorým sa domáhala, aby sa nadmerné tienenie znížilo, okresný súd posúdil ako nárok v zmysle ust. § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

6. V danej spojitosti podrobne pojmovo vymedzil inštitút susedských právnych vzťahov ako súhrnu právnych noriem, ktoré obmedzujú základné právo vlastníka naložiť so svojou vecou podľa svojej ľubovôle a každého z tohto práva vylúčiť s ohľadom na vlastnícke právo susedného vlastníka a zabrániť zásahom medzi nimi navzájom. Občiansky zákonník tu vychádza zo zásady, že výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (I. Fekete: Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2. zväzok, s. 69). Žalobca, dožadujúci sa súdnej ochrany, sa môže dovoliavať iba uloženia povinnosti vlastníkovi veci, aby sa zdržal neoprávnených zásahov - presne vymedzeného rušenia, nie však povinnosti niečo konkrétne konať (Svoboda, J., a kol. Občiansky zákonník Komentár. Bratislava: EUROUNION, 2000, s. 172). Možno teda žiadať od vlastníka/nájomcu susednej nehnuteľnosti, aby sa zdržal konania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval práva iných osôb alebo ich obmedzoval vo výkone práv. Na základe toho sa dotknutá osoba nemôže dovoliavať z ustanovenia § 127 OZ určitého aktívneho konania, ktorým môže byť odstránenie závadného stavu a pod. Pri ochrane § 127 OZ sa povinnej osobe ponecháva na výber, aby si sama vybrala spôsob, ktorým zamedzí zásahom do susednej nehnuteľnosti. Ak súd zistí, že dochádza k obťažovaniu žalobcu nad mieru primeranú pomerom, žalobe vyhovie a v odôvodnení rozsudku vymedzí mieru obťažovania, ktorá je ešte v danej veci primeraná pomerom a mieru obťažovania v danej veci. (rozsudok NS ČR zo dňa 27. 5. 2004 pod sp. zn. 22Cdo 1421/2003). Petit žaloby môže znieť len na zdržanie sa konania, t. j. presne vymedzeného rušenia. Zdržania sa vymedzeného rušenia je možné domáhať nielen proti vlastníkovi, ale aj proti priamemu rušiteľovi, ktorý môže pozemok užívať na základe napr. nájomnej zmluvy (ako tomu je v prípade žalovaného 2/).

7. V danom prípade žalobkyňa žiadala, aby súd uložil zdržať sa presne vymedzeného rušenia - tienenia, nakoľko je nad mieru primeranú pomerom obťažovaná tienením urbárskym lesom. Opísala, že v záhrade v lete už má tieň o 14:00 hod. a pritom najvyššie urbárske dreviny majú slnko ešte o 17:15 hod.

8. Podľa okresného súdu žalobkyňa nepreukázala, že dochádza k tieneniu jej pozemku urbárskym lesom, v akom rozsahu a ani nepreukázala, že by išlo o tienenie nad mieru primeranú pomerom. Len teoretické a subjektívne tvrdenia žalobkyne nemôžu odôvodňovať priznanie akéhokoľvek uplatneného nároku. Žalobkyňa nenavrhol súdu ani vykonať žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ani žiadne relevantné dôkazy nepredložila. V konaní musí pritom byť jednoznačne preukázané, že k uvedenému zásahu do vlastníctva žalobkyne tienením objektívne dochádza, a to či už ohliadkou miesta samého, fotografiami, správami štátnych orgánov príp. znaleckým dokazovaním.

9. Čo sa týka ďalšieho nároku žalobkyne - stanovenia podmienok pre dreviny

v rozsahu uvedenom v petite žaloby, tu žalobkyňa uviedla, že podstatná pre ňu je prevencia, aby nedochádzalo k opätovným poškodeniam na jej majetku, k akým už v minulosti došlo pádom stromov z urbárskych pozemkov a zosunmi svahu. Z uvedeného dôvodu sa domáhala preventívnych opatrení, a to stanovením podmienok pre dreviny a navrhovala, aby stromy vyššie ako 12 m mohli rásť len ďalej ako 12 m od ich pozemku (t. j. 14,5 m od ich plota).

Z juhu navrhovala okrem toho aby stromy vyššie ako 12 m rástli ďalej ako 12 m od juhozápadného rohu ich pozemku, navyše aj aby stromy vyššie ako 18 m rástli ďalej ako 18 m od toho juhozápadného rohu. Preto by malo byť pásmo nízkeho lesa (teda stromov výšky do 12 m) širšie nad južnou časťou ich záhrady než nad severnou časťou záhrady. Ďalej navrhovala, aby bolo pásmo pôdorysnej šírky pri severnom rohu plota zúžené o 9 m (t. j. na 5,5 m od plota, resp. 3 m od hranice ich pozemkov s urbárskymi) a na južnej strane zas rozšírené o 9 m (t. j. 23,5 m od plota, resp. 21 m od hranice ich pozemkov s urbárskymi). Takéto lichobežníkové pásmo je vyšrafované v prílohe B. Nad ním (západne od neho) by bol neobmedzený vysokokmenný les.

10. Predmetný nárok súd prvej inštancie posudzoval podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie slúži na poskytnutie preventívnej ochrany, pričom podmienkou pre jeho aplikáciu je preukázanie vážneho ohrozenia žalobcovho majetku. Nie je potrebné, aby hrozilo poškodenie bezprostredne, postačí, ak preukáže žalobca súdu vážne ohrozenie, v dôsledku ktorého vznikne v budúcnosti žalobcovi škoda. Táto žaloba smeruje k tomu, aby žalovanému bolo uložené vykonanie opatrení, ktorými sa má zabrániť hroziacej vážnej škode. Rozdiel medzi touto žalobou a negatívnou žalobou podľa § 126 Občianskeho zákonníka je v tom, že negatívnou možno požadovať len to, aby sa žalovaný niečoho zdržal, prípadne odstránil následky konania, v prípade vážneho ohrozenia môže súd žalovanému uložiť povinnosť niečo vykonať.

11. V nadväznosti na konštatované okresný súd uzavrel, že ustanovenie § 417 ods. 2 OZ poskytuje ochranu iba proti hroziacej škode, a to vážnej. V prípade takejto žaloby je potrebné preukázať, že existuje hrozba vážnej škody, v tomto prípade zosunutie svahu, padanie stromov na majetok žalobkyne. Pre posúdenie hrozacej škody v dôsledku zosuvu svahu a padania stromov je potrebné vychádzať nie zo subjektívnych tvrdení strany, navyše nepodložených žiadnymi dôkazmi, ale aj z odborného názoru na to spôsobilej osoby, ktorá hrozace poškodenie popíše. Tieto predpoklady je potrebné vykladať vždy objektívne, subjektívne hľadisko nie je rozhodujúce. Zo skutkových tvrdení žalobkyne jej vznikla dôkazná povinnosť preukázať, že: 1. môže dôjsť k vážnemu ohrozeniu jej majetku 2. k uvedenej hrozbe dochádza v dôsledku nedostatočného resp. nesprávneho udržiavania pozemkom žalovanými, 3. navrhované opatrenia sú vhodné na zabránenie vzniku škody.

12. Žalobkyňa súdu síce navrhovala stanovenie podmienok pre dreviny, i keby však preukázala vážne ohrozenie a hrozbu škody na jej majetku, ňou navrhované opatrenia by súd mohol nariadiť vykonať len po odbornom stanovisku osôb spôsobilých na takúto posúdenie. Vykonanie žalobkyňou navrhovaného opatrenia na predchádzanie vzniku škody na jej majetku, súd nemôže nariadiť bez odborného posúdenia vykonaného odborne spôsobilými osobami pre oblasť lesníctva, ochrany lesov, prírody a krajiny a vyjadrenia príslušných štátnych orgánov. Súd sám len podľa tvrdenia žalobkyne nemôže určiť, že stromy v pásme vyznačenom žalobkyňou budú upravené alebo znížené bez toho, aby k uvedenému bolo vydané povolenie na to príslušného orgánu. Súd si môže posúdiť primeranosť a vhodnosť navrhovaných opatrení, ale iba v jednoduchších prípadoch, kedy je zrejmé napr., že na streche susednej stavby sú uvoľnené alebo odtrhnuté časti, ktoré sa môžu zrútiť. Zásah do lesnej vegetácie len laickým posúdením zo strany súdu by bol v rozpore s ochranou prírody, ako aj lesným zákonom. Subjektívne hľadisko žalobkyne tu nie je rozhodujúce, preto v konkrétnych prípadoch sa musia rozoberané predpoklady - vážne ohrozenie, ako aj navrhované opatrenia posúdiť z odborných hľadísk, t. j. pomocou znalca. Uvedené posúdenia totiž patria medzi odborné otázky, ktoré rieši znalec v znaleckom posudku so zreteľom napr. na druh stromov, lokalitu. Znalecký alebo odborný posudok znalca by vyhodnotil zdravotný stav drevín, vek, prípadne či sa stromy nachádzajú v nesprávnej vzdialenosti od hranice pozemku.

13. Okresný súd tu preto uzavrel, že na zodpovedanie nastolených otázok bolo potrebné dokazovanie odborne spôsobilou osobou (§ 206 CSP), prípadne znalcom (§ 207 CSP), čo však žalobkyňa v spore nenavrhol. Žalobkyňa nepreukázala okrem subjektívnych tvrdení nevyhnutnosť vykonať opatrenia na zabránenie vzniku vážneho ohrozenia jej majetku, žiaden dôkaz. Predložené listiny preukazujú len vlastníctvo žalobkyne k uvedeným parcelám, ich umiestnenie a to, že sa naozaj v blízkosti pozemkov žalobkyne nachádza les.

Z týchto listín nebolo preukázané, že zosun svahu hrozí, že stromy sú v takom stave, že hrozí ich pád na pozemok a na majetok žalobkyne a spôsobiť vážne škody, a teda že vznik takýchto vážnych škôd hrozí.

14. Ďalej sa žalobkyňa domáhala odškodnenia za nemožnosť užívať svoju záhradu plnohodnotnejšie v dôsledku tienenia, pádom stromov a obmedzovania urbárskym lesom, ktoré odškodnenie spočívalo v možnosti užívať urbársky pozemok za jej záhradou za podmienok vymedzených v žalobe a doplnení k žalobe.

15. Uvedený nárok okresný súd posudzoval podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto spojitosti uviedol, že v širšom zmysle za zapieraciu žalobu možno považovať aj žalobu, ktorou sa žalobca domáha aj toho, aby žalovaný odstránil následky rušivých zásahov. V zmysle cit. ustanovenia sa môže vlastník pozemku - žalobkyňa domáhať v prípade neoprávneného rušenia jej vlastníckeho práva, ktoré trvá resp. pokračuje resp., aby odstránil následky už vykonaných rušivých zásahov, keďže podľa ustanovení o náhrade škody je možné nahradiť škodu v peniazoch alebo uvedením do predošlého stavu, pričom ani jedného z týchto plnení sa žalobkyňa nedomáha.

16. Nadväzne aj tu dospel k záveru, že žalobkyňa iba preukázala to, že je vlastníčkou pozemkov, do ktorých jej malo byť zasahované neoprávneným konaním resp. nekonaním žalovaných, zatiaľ čo tvrdené

zasahovanie zo strany žalovaných žalobkyňa nepreukázala. Zároveň súd argumentoval, že nemôže z titulu odškodnenia uložiť vlastníkovi iného pozemku, aby sa vzdal užívania svojej nehnuteľnosti v prospech žalobkyne na dobu 33 rokov, a ani na iný čas. Takýto nárok je v rozpore s ustanoveniami § 123, § 124 Občianskeho zákonníka, ako aj čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, pričom nejde o žiadny prípad obmedzenia užívania vlastníckeho práva predvídaných právnymi predpismi. Takýmto spôsobom nemožno pozbaviť vlastníka užívania jeho pozemku.

17. Napokon, nakoľko žalobkyňa nepreukázala samotný základ nároku, nebol podľa súdu prvej inštancie dôvodný ani nárok žalobkyne voči žalovanému 1/ na zaplatenie ušlého zisku 700 eur.

18. V zmysle § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby v dôsledku jeho konania nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí. Povinnosť nahradiť škodu ako následná povinnosť subjektu, ktorý porušil primárnu povinnosť vyplývajúcu zo zákona alebo z inej právnej skutočnosti je podmienená splnením predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, pričom pod pojmom škoda sa rozumieme majetková ujma poškodeného, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch. V zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočná škoda je v zmysle judikatúry majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo možné prípadne účelné. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je teda preukázanie porušenia právnej povinnosti, preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním prípadne opomenutím a následkom, ktorým je vzniknutá škoda. Vzniknutá škoda v podobe skutočnej škody alebo ušlého zisku pritom musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Samotná škoda ani porušenie právnej povinnosti ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a k nej prislúchajúce právo na jej náhradu, pričom rozhodujúca je práve príčinná súvislosť medzi nimi, ktorá musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale aj bezpečne preukázaná, pričom dôkazné bremeno v civilnom procese, zaťažuje v zásade toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané, teda poškodeného. Taktiež je potrebné dôsledne rozlišovať vecnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a časovú súvislosť, pričom pre uznanie nároku je kľúčová práve vecná súvislosť (rozsudok NSSR sp. zn. R 21/1992).

19. Keďže žalobkyňa nepreukázala splnenie žiadny z predpokladov pre uplatnenie si nároku na náhradu škody, súd žalobu žalobkyne aj ohľadne toho nároku zamietol.

20. Následne okresný súd súhrne vo vzťahu ku všetkým žalobkyňou uplatneným nárokom poznamenal, že žalobkyňa v spore vôbec nepreukázala, že došlo k zosuvom pôdy práve a konkrétne na jej pozemky, ktorá skutočnosť nevyplýva ani z novinového článku, na ktorý odkazuje v žalobe. Nepreukázala, že došlo k pádu stromov na jej pozemok a oplotenie, že dochádza k tieneniu urbárskym lesom. Žalobkyňa súdu nepreukázala vážne ohrozenie svojho majetku. Žalobkyňa nepreukázala ani právny základ pre rozhodnutie súdu, aby stanovil pásмо určené v petite žaloby. Hoci navrhované riešenia od žalobkyne sú logické, ide o otázky, ktoré nie je súd ani žalobkyňa oprávnená sama vyriešiť a stanoviť takto pásмо lesa a určiť kde a v akej vzdialenosti môžu rásť aké stromy, a to bez akéhokoľvek odborného vyjadrenia. Súd nemôže vyhovieť nároku žalobkyne bez akéhokoľvek dôkazu (fotografie, obhliadka na mieste, odborného vyjadrenia), z ktorého by vyplynulo, že naozaj sú nehnuteľnosti patriace žalobkyne ohrozené drevinami rastúcich na pozemkoch spravujúcich žalovanými, že je obťažovaná tienením a že bez akéhokoľvek dôkazu (znaleckého dokazovania), že práve ňou navrhované riešenie je jediné ktoré môže zabrániť predchádzaniu škôd. V konaní nebol predložený znalecký posudok osoby odborne spôsobilej takéto otázky riešiť a ani nebol podaný návrh na vykonanie takéhoto dokazovania, ktoré by preukázalo dôvodnosť a vhodnosť navrhovaného riešenia aj z toho hľadiska, či je vhodné vzhľadom na okolitý terén, či by uvedené opatrenie ešte väčšmi nespôsobililo destabilizáciu svahu, a ohrozenie majetku žalobkyne.

21. Úvahy žalobkyne o príčinách predmetného zosunu pôdy, možnom padaní stromov na pozemok a potrebe vytvoriť pásмо stromov s určitou výškou a v určitej vzdialenosti od hraníc pozemkov nie sú podľa okresného súdu postačujúce pre bezpochybný záver o pravdivosti tvrdení žalobkyne. Predložené listinné dôkazy sú iba dôkazy preukazujúce, že ide o susediace pozemky a že ide o lesné pozemky, na ktorých sú dreviny, nevyplýva v akej výške sú tieto dreviny, či a v akom rozsahu tienia, či v dôsledku ich neodstránenia naozaj hrozí žalobkyne škoda. Žalobkyňa v žalobe tvrdené skutočnosti v konaní pred súdom nepreukázala, teda neuniesla dôkazné bremeno ohľadne ňou tvrdených skutočností, z ktorých si svoj nárok uplatňovala. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom

postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Zákonodarca do ustanovenia § 185 CSP zaviedol princíp formálnej pravdy, čo predstavuje jednu z najzásadnejších zmien civilného procesu. Formálnou pravdou sa rozumie, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Súd len na okraj poukazuje, že dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena vedie k strate sporu.

22. Žalobkyňa súdu v podaniach, ako aj na pojednávaní uviedla, že si nie je vedomá, že k žalobe je potrebné niečo priložiť a že v žalobe je uvedených veľa skutočností, ktorých dôkazy majú strany alebo Okresný úrad Žilina k dispozícii a nie je dôležité, aby sa nimi detailne zaoberal súd.

23. V zmysle žalobkyňou naznačovaného výkladu by mal súd vyzvať stranu sporu (prioritne žalobkyňa, ktorá si uplatňuje konkrétny nárok) na predloženie takých dôkazov, na základe ktorých jej bude v spore vyhovené. Takýto prístup by však bol v zásadnom rozpore so základnými (ústavnými) princípmi civilného sporového konania, a to s princípom rovnosti strán a nestrannosti súdu. Úlohou súdu totiž nie je viesť konanie tak, aby žalobca bol v spore úspešný; navyše spôsobom, kedy by doslova sám súd iniciatívne vymedzoval rozhodujúce skutkové tvrdenia a vyhľadával k nim sa viažuce dôkazy. Inými slovami, skutkové tvrdenia musia (primárne) byť preukázané, len potom môžu byť druhou stranou vôbec „urobené spornými“. Súd zdôrazňuje, že nepoučuje o následkoch neunesenia dôkazného bremena v konaní. Žiadne ustanovenie Civilného sporového poriadku takúto povinnosť súdu v civilnom sporovom konaní neukladá. Následok neunesenia dôkazného bremena sa v sporovom konaní premieta do rozhodnutia vo veci samej. Zároveň je nutné dodať, že súd v rámci zachovania zásady kontradiktórnosti prejednávaneho sporu a rovnako aj zásady rovnosti sporových strán nemôže do prebiehajúceho sporu zasahovať spôsobom, ktorým by v rámci dôkaznej situácie zvýhodnil niektorú zo sporových strán, aby súd ako nezávislý arbiter pri prejednávaní sporu navádzal žalobcu na použitie pre neho potrebných prostriedkov procesného útoku alebo aby navádzal žalovaného, aké má zvoliť prostriedky svojej procesnej obrany, na základe ktorých by uniesol dôkazné bremeno či bremeno svojich tvrdení a bol tak v spore úspešný.

24. Žalobkyňa ďalej poukazovala aj na skutočnosť, že v spore žalovaní nepopreli jej skutkové tvrdenia.

25. K uvedenému súd prvej inštancie poznamenal, že v spore žalovaní 1/ a 2/ skutočne žiadne skutkové tvrdenia žalobkyne nepopreli, k žalobe sa nevyjadrili, ale to bez ďalšieho neznamená, že súd je povinný vyhovieť akémukoľvek žalobou uplatnenému nároku. Aj z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky (v uznesení zo dňa 11. 6. 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019) vyplýva, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Povinnosť strany sporu tvrdiť a svoje skutkové tvrdenia podprieť dôkazmi (dôkazné bremeno, onus probandi) má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu podľa čl. 8 CSP (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 246/2019).

26. Je pravdou, že v zmysle § 151 ods. 1 CSP sa skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, považujú za nesporné a súd má z nich potom vychádzať, avšak v danej veci súd prvej inštancie zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena, ktoré zaťažuje v konaní žalobcu (článok 8 CSP); je totiž v záujme žalobcu preukázať pravdivosť tých skutočností, zakladajúcich ním tvrdené a uplatňované právo, a to i v situácii, keď bola žalovaní pasívni a k žalobe žalobcu sa nevyjadrili. Žalobcu v konaní zaťažuje nielen povinnosť tvrdiť, čo predpokladá povinnosť uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality úplné, podstatné, pravdivé a rozhodujúce, ale tieto i podporiť relevantnými dôkazmi, z ktorých skutočnosti ním uvádzané vyplývajú. Pokiaľ predložené dôkazy neosvedčujú tvrdené skutočnosti, nemôže to mať za následok priznanie žalovaného nároku, a to i pri pasivite žalovaného. Ak si žalobca nespĺní svoju povinnosť tvrdenia a neunesie dôkazné bremeno, nemôže byť v konaní úspešný len z dôvodu, že žalovaní jeho nárok výslovne nerozporovali. V zmysle východísk (aj) Ústavného súdu v označenom uznesení je žiaduce uviesť, že sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak nemôže byť úspešnou. Podporne okresný súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/55/2021, v

ktorom súd konštatuje: „je neprijateľný odvolateľom minimálne naznačovaný výklad § 151 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého by pri pasivite žalovanej strany bolo nutné v zásade automaticky žalobcovi priznať akékoľvek ním požadované plnenie. Ad absurdum by totiž žalobca z absolútne nezmyselného tvrdenia (napr. dnes je štvrtok) mohol vyvodzovať nárok na ľubovoľné plnenie (napr. na zaplatenie 10.000 eur) a konajúci súd by mal byť len púhym štatistom, ktorý by potvrdil tento nárok, t. j. žalovanej strane uložil žalobcom požadovanú povinnosť plnenia. Aj v tomto prípade je „už na prvý pohľad zjavná nezmyselnosť daného prístupu/výkladu dotknutej zákonnej normy.

27. Navyše vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobkyňa zanedbala aj povinnosť tvrdenia, kde len uvádzala, že jeho smrek je už v takom stave, že môže spadnúť. Netvrdila, kde sa tento strom nachádza, netvrdila teda jeho presné umiestnenie, či ide o strom na susediacom pozemku, v akej vzdialenosti od jej pozemku a už vôbec nepreukazovala uvedené tvrdenia. Žalobkyňa ani neoznačila číslo pozemku patriaceho žalovanému 2/, keď navyše žalovaný súdu na pojednávaní uviedol, že ani nie je vlastníkom pozemku, ale len užívateľom. Súd sice nemusí vykonávať dokazovanie ohľadom skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné a môže ich bez dokazovania zobrať za základ svojho rozhodnutia (prejav zásady formálnej pravdy v civilnom procese, v zmysle ktorej súd nemá povinnosť skúmať, či tieto tvrdenia korešpondujú so skutočným stavom, alebo nie), pri prevzatí zhodných tvrdení strán je však súd limitovaný, a to v dvoch smeroch. Prvým limitom je, že súd nemôže vziať za preukázané také zhodné tvrdenia strán, u ktorých existuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Uvedená koncepcia má zabrániť vytvoreniu fiktívnych skutočností a urobiť ich základom súdneho rozhodnutia. Ak má súd dôvodné pochybnosti o pravdivosti zhodných tvrdení strán, vykoná ohľadom nich dokazovanie. V sporovom konaní však musí strana navrhnuť dôkaz na ich preukázanie (okrem sporov s ochranou slabšej strany). Ak strana dôkaz nenavrhne, súd na tieto tvrdenia neprihliadne. Ďalším limitom, ktorý má posilniť procesnú zodpovednosť strán a viesť ich k tvrdeniu pravdivých skutočností, je norma, podľa ktorej súd neprihliada na zmeny zhodných skutkových tvrdení.

28. Vychádzajúc z predložených listinných dôkazov, na ktoré sa odvolávala žalobkyňa, súd uzavrel, že z nich nevyplývajú žiadne zo skutkových tvrdení žalobkyne uvedené v žalobe s výnimkou tých, že pozemky užívané stranami sporu súd susediace a na pozemkoch užívaných žalovanými sú lesné porasty. Vzhľadom na uvedené, keď žalobkyňou uplatnený nárok nebol riadne tvrdený ani preukázaný, súd dospel k záveru, že vyhovieť žalobe len na základe ustanovenia § 151 ods. 1 CSP by bolo v rozpore s princípom vyjadreným v č. I. 8 CSP, ktorý stanovuje stranám sporu procesné povinnosti a bremená v podobe povinnosti označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a tieto podoprieť dôkazmi (dôkazné bremeno).

29. Rozoberané skutočnosti nemožno podľa okresného súdu zamieňať s vadami žaloby, pre odstraňovanie ktorých zákon upravuje postup podľa § 129 CSP. V tomto smere teda nebolo možné tvrdiť, že by bola žaloba vadná, je totiž zjavné, čoho sa žalobkyňa domáha, preto súd jej nárok prejednal a dospel k záveru o zamietnutí žaloby.

30. Pokiaľ žalobkyňa v podaní označenom ako „Reakcia k pojednávaniu zo dňa 24. 4. 2023“ žiadala rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 273 a § 274 CSP a § 278 CSP, okresný súd argumentoval, že podľa § 273 súd môže, teda nemá povinnosť vydať rozsudok pre zmeškanie, ak sa žalovaný nevyjadrí k žalobe. Predpokladmi pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred pojednávaním sú: 1/ súd riadne doručil žalovanému žalobu do vlastných rúk spolu s uznesením, v ktorom mu uložil povinnosť v určenej lehote (ide o sudcovskú lehotu) písomne sa vyjadriť k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a zároveň ho poučil o tom, že v prípade, ak sa v určenej lehote k žalobe nevyjadrí, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie; 2/ žalovaný sa v súdom určenej lehote k žalobe bez vážneho dôvodu nevyjadril.

31. Podľa súdu prvej inštancie (jednak) žalovanému 1/ bola žaloba doručená fikciou a jednak nebolo povinnosťou súdu vydať rozsudok pre zmeškanie pred pojednávaním v prípade, že nepovažoval nárok žalobcu za dôvodný a preukázaný. Neboli tak splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 273 CSP.

32. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

33. Ani v tomto prípade sa okresný súd nestotožnil s názorom, že možno rozhodnúť podľa uvedených ustanovení, pokiaľ súd nárok žalobcu nepovažuje za nesporný. Aj v tomto prípade bola jednak žaloba žalovanému 1/ doručená fikciou, navyše súd po preštudovaní žaloby dospel k záveru o jej nedôvodnosti. V prípadoch, kde súd indikuje zjavnú nedôvodnosť, a najmä v prípadoch, ak žaloba bola doručená fikciou, nie je normatívnym textom viazaný. Súd totiž nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho môže a musí odchyliť, pokiaľ to vyžaduje zmysel a účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku (nález Ústavného súdu ČR z 13. marca 2013, sp. zn. IV. ÚS 1241/12, a nález Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 71/2013-36). Do pozornosti dal tiež čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Súd totiž nie je len štatista, ktorý má zákony interpretovať a aplikovať formálne bez ohľadu na hľadanie spravodlivosti. Z odôvodnenia rozsudku súdu je zrejmé, že žalobkyňa absolútne neunesla v spore dôkazné bremeno, súd preto vo veci nerozhodol vydaním rozsudku pre zmeškanie ani v zmysle ust. § 274 CP.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Z dôvodu, že súd žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol, v spore boli úspešní žalovaní 1/ a 2/, pričom súd nezistil z obsahu spisu, že by im nejaké trovy v konaní vznikli. Z tohto dôvodu žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznal.

35. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a domáhala sa jeho zrušenia.

36. Primárne zotrvala na požiadavke, že by „stále malo byť možné“ vyhovieť rozsudkom pre zmeškanie. Alternatívne je podľa nej potrebné, aby súd predložil stranám, čo je nesporné, čo sporné a uviedla, že vec je dostatočne jasná na to, aby jej bolo „v hlavnej časti petitu“ vyhovené.

37. Súd by podľa odvolateľky mal zvoliť aj iný adekvátny postup, napr. v zmysle §§ 273, 282, 284 (zrejme CSP - pozn. odvol. súdu), ak by bol hospodárnejší. Najmä pre žalovaného 2/ alebo jeho zástupcu je totiž nevhodné aby chodil z K. do D. na pojednávania, ktoré žalovaný 1/ aj tak zrejme bude ignorovať.

38. Odvolateľka namietala, že súd sa dokazovaním nezaoberal, namiesto toho sa pokúša „dezinformovať“ vymýšľaním toho, čo vraj znamená dokazovanie tak, aby mohol potom na tom základe poukázať, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Nie je povinnosťou strán súdneho konania podávať neúčinné opravné prostriedky a žalobkyňa si nemôže dovoliť konať nikam nevedúce kroky.

39. V tomto konaní pochybil súd podľa žalobkyne tak, že je dôvod na podanie správnej žaloby. Avšak keďže inštitút správnej žaloby je kvôli nedostupnosti advokátov na povinné zastupovanie „zablokovaný“ (konania 31S/1/2022, 31S/58/2022, 30S/232/2021, 14Sa/20/2021, 14Sa/29/2022), ak by vec bola riešená len správnu žalobou, správny súd by sa takou vecou ani nezaoberal (ako je vidieť z postupu v tých konaniach). Žalobkyňa „podpisuje toto odvolanie“ aj preto, že svojím obsahom toto podanie je vlastne správnu žalobou, kde „Lubor“ (jej splnom. zástupca – pozn. odvol. súdu) sám nemôže za žalobkyňu podať jej správnu žalobu. Žalobkyňa tvrdí, že v súčasnosti kvôli nezákonnému postupu súdu (v tejto chvíli keď súd svojvoľne nekoná čo má) ona nemôže nijak ovplyvniť kam sa toto konanie bude uberať. Žalovaní sú v tomto konaní pasívni a súd si ich nečinnosť interpretuje, ako sám chce a zjavne v ich neprospech. Týmto podaním zároveň „upovedomuje správny súd o súvislostiach s cieľom formálne mu umožniť zjednať nápravu na Okresnom súde Žilina“. V sebareflexiu správneho súdu už nedúfa, len týmto plní literu zákona a táto forma podania je jediná možnosť, čo im ostala. Plnia týmto aj požiadavku/odporúčanie súdu ESLP, ktorý tvrdí v rozhodnutiach o „Luborových sťažnostiach 7096/23, 7093/23, 7089/23, 7077/23, 7078/23, 7071/23“, že majú ďalej využívať možnosti nápravy, hoci neuvádza aké.

40. Odvolateľka zdôraznila, že nie je povinná uviesť kompletne detailné vysvetlenia, ako sa paragrafy, o ktoré opiera nárok, majú aplikovať, ak vymedzí aspoň slovné zásady alebo názvy zákonov a len tie paragrafy, ktoré rozhodujúcim spôsobom jej nárok osvedčujú, pretože v zmysle iura novit curia je toto povinnosť súdu a nepokladá sa to za zvýhodnenie pred protistranou sporu. Žaloba aj v tomto ohľade prekonáva tento štandard, lebo sa zaoberá aj vysvetľovaním detailnej aplikácie paragrafov zákona a skutkový stav aj určitosť nárokov a merita veci sú v žalobe jednoznačne definované a nie je priestor, aby súd svojou činnosťou v tomto konaní mohol žalobkyňu nejako zvýhodniť proti žalovaným. Súd nemôže takúto žalobu a nároky v nej odmietnuť právne kvalifikovať a odmietnuť dokazovanie pod zámienkou, že nechce žalobcu zvýhodniť voči protistrane. Nesnažia sa (hoci je v konaní jediná žalobkyňa, v podaní používa plurál – pozn. odvol. súdu) preto predkladať „už od začiatku aj pracovne nákladnejšie dôkazy nepodstatných detailov“, napr.: kto vlastní ktorý strom, súd pre predbežné posúdenie čo je nesporné a čo

sporné pri rozhodovaní o pásmach obmedzenia vzrastu drevín nemá skúmať ani súčasnú výšku stromov. Súčasný a minulý stav stromov je potrebné dokázať len pri rozhodovaní o náhrade za nemožnosť užívať záhradu plnohodnotne. Aj keby žalovaní v súčasnosti nemali (v navrhovanom pásme obmedzenia výšky stromov) také stromy, ktoré sú vyššie ako navrhovaná maximálna povolená výška (a teda by nebolo teraz potrebné vykonať žiadne opatrenie na stromoch), stále je relevantné, aby o obmedzení už teraz rozhodol súd na základe žaloby.

41. Za nesporne dokázaný fakt považujú napr. dôvodnosť nároku na zníženie tienenia od susedných drevín obmedzením ich vzrastu, ak sú príliš vysoké. Dôkazy sú v prílohách A, B: katastrálna mapa, kde je vidieť, že západná hranica záhrady cca po vrstevnici je orientovaná tak, že popoludní je väčšina záhrady v tieni, ak sú lesné stromy pri tej hranici vyššie ako je uvedené obmedzenie v petite. (V prílohe C je dokonca v mape už zakreslená hranica lesa ďalej od záhrady zhruba tak, ako to požadujú v petite, že má byť les s výškovo neobmedzenými drevinami.) Podobne, v žalobe je opísaný nárok na zásahy do lesného porastu za účelom odvrátenie rizika škôd a sú uvedené príslušné paragrafy lesného zákona a ďalšie, ktoré dokazujú dôvodnosť nároku. V žalobe sú aj ďalšie jasne dokázané tvrdenia, ale už len uvedenie týchto nesporných faktov postačovalo, aby súd uznal nárok na zníženie tienenia za oprávnený.

42. Odvolateľka ďalej súdu vytýkala, že prepisy toho čo odznelo na pojednávaní „zrejme súd preložil do dankovčiny (podľa známeho politika SNS)“ resp. náhodne povynechával celé dôležité slová tak, že čitateľ si musí význam len tipovať. Prepisy vyznievajú ako „rozsypaný čaj“ a nie sú presným záznamom toho, čo na pojednávaní odznelo.

43. Žalobca 2 (správne zrejme žalovaný 2/ - pozn. odvol. súdu) podľa odvolateľky úmyselne dezinformuje to, čo sa žalobe žiada. Kvôli tieneniu a y ďalších dôvodov len žiadali obmedziť výšku stromov a len na oblasti s výmerou možno 500 m², teda ide o možno 10 - 15 stromov a boli otvorení aj dohode prípadne aj na menej stromov. Ale jeho názor, že žiadajú vyrúbať 100 ha lesa údajne kvôli nejakým kvetinkám, je úplne a úmyselne uletený. Ich (zrejme žalobkyne a jej splnom. zástupcu – pozn. odvol. súdu) hlavná motivácia na odstránenie či skrátenie stromov (v zmysle prevencie) je absolútna nedbalosť o stav tých drevín a absencia údržbových opatrení. Prevencia je totiž správny krok, keď je vlastník nedbalý, lajdák a neberie vážne možné riziká škody a o svoj pozemok sa takmer nestará. Žalobca 1/ nikdy nijako nezasahoval na jeho pozemku a o zdraví tamojších drevín nič nevie. Žalobca 2/ je na jeho pozemku len sporadicky, a to ani nemôže mať čas na jeho údržbu.

44. Údaj: „v záhrade máme tieň o 14:00 hod., a pritom najvyššie urbárske dreviny majú slnko ešte o 17:15 hod.“ nemôže byť podľa žalobkyne subjektívnou informáciou. Čo sa týka teórie pohybu slnka po oblohe z pohľadu pozorovateľa na pozemku, tak táto je známa z čias tisícov rokov do minulosti a nik triezvy v súčasnosti nespochybnuje, napr. predikcie kedy v akej dobe cez rok je slnko v polohe najvyššie na oblohe, kedy vychádza a zapadá, kedy je v akom azimute, kde je sever, západ, atď. Keďže súd mal k žalobe priloženú katastrálnu mapu na základe uvedeného si vie teoreticky ľubovoľne presne overiť citované tvrdenie v žalobe.

45. Zdôraznila, že „človek sa môže zamotať do vegetácie, môže byť na rebríku alebo vylezený v korune nášho stromu, môže mať zatarasenú cestu uloženým náradím na chodníkoch, nahromadenou hlinou z výkopu, drevom, môže byť

v kadibudke, môže počúvať hlasnú hudbu sluchátkami, môže nepočuť pre hluk motora vyžínača trávy, motorovej píly, drvičky dreva (štiepkovačky), rozbrusovačky, môže mať nasadené klapky na ušiach ako ochranu proti hluku tých zariadení, môže driemať“ a z týchto a podobných dôvodov nemusí počuť zvuk padajúceho stromu a nemusí mať možnosť niekam uskočiť pred pádom toho stromu a môže tak prísť o život. Preto je sústavné a nijako nekontrolované riziko pádu stromu na záhrade neakceptovateľné. Znalec tu nie je nijako nápomocný, lebo tu nejde o predvídateľné situácie. Znalec môže posúdiť bezpečnosť budovy na základe statického výpočtu a použitej miery bezpečnosti a na základe vlastností konštrukcie. Je podľa nej „nepatričné“, keďže už v žalobe detailne poukázala, o ktoré ustanovenia lesného zákona sa opiera a prečo práve vlastník pozemku môže konať aj bez úradu a úrady to musia len vziať na vedomie, aby ju súd poučoval a staval ju do polohy laika. Príslušné paragrafy dávajú práve civilnému súdu (nie úradom) povinnosť rozhodnúť na základe) dispozičného práva. Znalecký posudok, ktorý si predstavuje súd, nie je dostatočne presný, poskytuje len nejaké pravdepodobnostné očakávania.

46. Záverom odvolateľka pripustila, že časť žaloby 3.2 mohli napísať detailnejšie, ale túto môžu „rozpísať aj neskôr, ak bude aspoň nejaká nádej na úspech v hlavnej časti petitu“.

47. Následne v podaní označenom ako doplnenie na výzvu súdu žalobkyňa uviedla, že na prvom pojednávaní, žalovaný 2/ nespochybnil žiadne tvrdenie obsiahnuté v žalobe, len tvrdil, že jej nerozumie. Nie je však potrebné, aby žalovaní žalobe úplne rozumeli, stačí aby jej rozumel súd. Žalovaní majú možnosť sa odvolať, teda sa môžu brániť aj po vydaní rozsudku. Ďalej doplnila, že podľa informácií z

verejných zdrojov (M. N., konkrétne tam uvedený „Sun path diagram“) je slnko o 14:00 v azimute 211° teda 33° západným smerom od azimutu smeru k južnému pólu Zeme. To znamená, že lesné stromy vtedy vrhajú tieň 33° východným smerom od azimutu smeru k severnému pólu Zeme. Hranica medzi záhradou a urbárskym lesom je (spojnica bodov A a B definovaných v petite žaloby) v azimute 165° čo podľa grafu na gaisma.com znamená, že cca o 12:15 začínajú stromy lesa vrhať tieň na jej záhradu. Keby bola hranica medzi neobmedzeným lesom (stromami bez obmedzenia výšky) a pásma s obmedzením, v zmysle prvého odstavca bodu 1 petitu (teda orientovaná v azimute cca 190°), potom by neobmedzene vysoké stromy začali vrhať tieň na tie obmedzené (do výšky 12m) až o cca 13:10. Od 12.15 do 14:00 prejde slnko azimutálne asi 50° (viď graf gaisma.com). Keď priemerný (efektívny) elevačný uhol slnka cez významu časť sezóny jar až jeseň je cca 45° (pri ktorom 25m vysoké stromy vrhajú tieň 25m a dlhší lebo naša záhrada je nižšie na svahu) znamená to, že 25m vysoké stromy vrhajú tieň $25 \cdot \sin(50^\circ) = 19,151\text{m}$, čo je takmer celá šírka nasej našej záhrady (šírka záhrady je cca 20m a výmera je $20\text{m} \cdot 50\text{m} = 1000\text{m}^2$). Keďže nie všetky stromy vysoké cca 25m, sú hneď na hranici pri záhrade a vrchovce stromov nie sú úplne až do vrchu do seba zapojené, nie je ten tieň až taký rozľahlý a tmavý na celej záhrade.

48.Žalovaní sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

49.Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 – 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

50.Okresný súd sa podrobne vysporiadal so všetkými relevantnými procesnými i hmotno-právnymi otázkami, ktoré vstali v dotknutom konaní. Primárne sa zaoberal návrhom žalobkyne na vydanie rozsudku pre zmeškanie, v ktorej spojitosti predostrel úvahu, na základe ktorej k takejto forme rozsudku nepristúpil. Vo veci samotnej z nie celkom jednoznačného textu žalobkyňou predkladaných podaní adekvátne vyvodil obsah rozsudového návrhu, resp. jednotlivých požadovaných výrokov. Následne vo vzťahu ku každému z takto uplatnených čiastkových nárokov súd prvej inštancie formuloval podrobné dôvody (pričom sa venoval aj otázke následkov procesnej pasivity žalovanej strany v kontexte aktuálnej aplikačnej praxe Ústavného súdu SR), ktoré ho viedli k záveru o ich nedôvodnosti.

51.Krajský súd si ťažiskové úvahy súdu prvej inštancie osvojil, v konkrétnostiach na ne (§ 387 ods. 2 CSP) preto odkazuje (keďže odvolateľ zotrúva na svojich tvrdeniach) – čo je dôvodom pomerne rozsiahlejšej citácie záverov okresného súdu – a len s cieľom zdôraznenia ich vecnej správnosti dopĺňa, že akýkoľvek právny význam postráda „argument“ žalobkyne o tom, že pochybenie súdu je „dôvodom na podanie správnej žaloby“. Pokiaľ žalobkyňa mieni podať žalobu v rámci inštitútu správneho súdnictva, takýto postup je plne v jej dispozícii, avšak takýto zámer nemá žiaden vecný vplyv na súdený prípad.

52.Možno síce súhlasí so žalobkyňou, že prepis zápisnice z pojednávania obsahuje neobvykle (a nevhodne) vyšší počet neprepísaných častí predneseného textu, zároveň je však potrebné upriamiť pozornosť odvolateľky na fakultatívny – podľa § 99 ods. 1 veta prvá CSP ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica – charakter zápisnice z pojednávania, t. j., súd (ani) nie povinný zápisnicu vyhotovovať a (predovšetkým) táto okolnosť nemá účinok/dosah na určujúci záver, ktorým je konštatovanie opodstatnenosti právneho posúdenia učeného okresným súdom.

54.Opísané úvahy viedli odvolací súd k vysloveniu/potvrdeniu vecnej správnosti napadnutého meritórneho výroku.

55.Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov.

56.O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, preto jej vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. Žalovaným však v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, preto odvolací súd súhrnným výrokom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo sporových strán.

57.Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.